

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U003075

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баркарь Уляна Ярославівна

2. Barkar Uliana Yaroslavivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.17

Назва наукової спеціальності: Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-04-2014

Спеціальність за освітою: 7.010103

Місце роботи здобувача: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

Код за ЄДРПОУ: 02125444

Місцезнаходження: 54030, місто Миколаїв, вул. Нікольська, 24

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.136.02

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, 33, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

Код за ЄДРПОУ: 02125444

Місцезнаходження: 54030, місто Миколаїв, вул. Нікольська, 24

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.51

Тема дисертації:

1. Поняття чисел 'один' / 'два' та їх реалізація в німецькій і українській мовах (семантико-етимологічне дослідження).
2. Concepts of the numbers 'one' / 'two' and their realization in German and Ukrainian (semantic-etymological investigation).

Реферат:

1. Представлену роботу присвячено вивченню зародження і розвитку понять чисел 'один' і 'два' та їх вербальних реалізацій у німецькій і українській мовах. Число досліджується як абстрактний психологічний концепт, що віддзеркалює в мові еволюцію мисленневих процесів людини та еволюцію картини світу в цілому. Найпростіші числа 'один' і 'два' розглядаються у взаємозв'язку, що свідчить про їхні єдині витoki під час зародження. При цьому авторський підхід ґрунтується на розумінні первинної бінарності в природі квантитативних одиниць. Згодом із двоїчного поняття, вираженого через індоєвропейський протокорінь *kwa, утворилося число 'один' як його частина. За допомогою психолінгвістичних методів та на основі вивчення фольклору обох мов доводиться домінування концепту одиничності у мисленні сучасної людини на протигагу архаїчному концепту двоїстості. У зв'язку з цим у дисертації вводиться термін парна формула та

розраховується індекс бінарності мови. На матеріалі текстів середньо- та нововерхньонімецької, давньоукраїнської та сучасної української мов, а також із залученням лексикографічних джерел різних типів здійснено семантико-етимологічний аналіз відповідних лексичних одиниць та морфем, які у своїй основі містять позначення чисел 'один' / 'два', що дало змогу вивести їх спільні для німецької та української мов архетипи у вигляді *kwa, *pa/*ba, *kwana, *kwara, *tara та дослідити їх глибинну семантику у діяхронії.

2. The research is devoted to the study of the origin and development of the concepts of the numbers 'one' and 'two' and their realization in German and Ukrainian. The number is investigated as an abstract psychological concept reflecting in the language the evolution of man's intellectual processes and of the world picture on the whole. The simplest numbers 'one' and 'two' are considered in interrelation as notions having common origin. The author's approach is based on the understanding of the primary binarity in the nature of quantitative units. The number 'one' was formed on the basis of the binary concept expressed by the protoroot ie. *kwa as its part. By means of psycholinguistic methods applied to both languages and corresponding texts including fragments of folklore the dominance of the singularity concept in the mentality of a present-day man is proved to counterbalance the archaic duality concept. In this connection the term "pair formula" was introduced and the index of language binarity was calculated in the dissertation. On the material of Middle High German, New High German, Old Ukrainian and Modern Ukrainian texts and also on the basis of lexicographical sources of different types the semantic-etymological analysis of lexical units and morphemes enclosing signs of the numbers 'one' / 'two' was carried out. It gave an opportunity to deduce their common archetypes in the form of *kwa, *pa/*ba, *kwana, *kwara, *tara and to investigate their in-depth semantics in diachrony.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таранець Валентин Григорович

2. Taranets Valentyn Grygorovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.19

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Басиров Шаміль Рафаїлович

2. Басиров Шаміль Рафаїлович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пиц Тарас Богданович

2. Пиц Тарас Богданович

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ступак Інна Валер'янівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ступак Інна Валер'янівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.